

Національна академія наук України
Державне космічне агенство України
ІНСТИТУТ ТЕХНІЧНОЇ МЕХАНІКИ
(ІТМ НАНУ І ДКАУ)
49005 г. Днепр-5, ул. Лешко-Попеля, 15;
телефон (056) 372 06 50; факс (056) 372 06 40; E-mail: office.itm@nas.gov.ua

Кодекс академічної доброчесності
Інституту технічної механіки Національної академії наук України і
Державного космічного агенства України

Дніпро 2020

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора
ІТМ НАНУ і ДКАУ

від 30.06.2020 № 22-ОД
На підставі РІШЕННЯ
вченої ради Інституту
від 30.06.2020 протокол № 4

Кодекс академічної доброчесності Інституту технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України розроблений на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ІТМ НАНУ і ДКАУ та досвіду дотримання академічної доброчесності університетів України.

Текст Кодексу розроблено з урахуванням пропозицій колективу наукових, науково-педагогічних працівників та профспілкової організації.

Погоджений:

Вченою радою Інституту технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України "30" червня 2020 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів і визначених законом України «Про освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності. Метою реалізації принципів академічної доброчесності є забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень.

1.2. Кодекс академічної доброчесності Інституту технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України (далі – Кодекс) встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які працюють і навчаються в цьому Інституті та якими повинні керуватися у своїй діяльності.

1.3. Інституту технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України (далі – ІТМ НАНУ і ДКАУ) створює середовище, яке сприяє навчанню і роботі, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку працівників, підтриманню особливої культури взаємовідносин. Кожен член колективу, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоцінний внесок у розвиток всього Інституту, зміцнення його ділової репутації.

Кодекс є переліком настанов і цінностей, дотримання яких представниками спільноти Інституту є обов'язковим.

1.4 Загальними моральними принципами, якими мають керуватися члени спільноти, є:

– *Принцип законності*: у своїй діяльності члени спільноти мають суворо дотримуватися законодавства, а також заохочувати до цього інших.

– *Принцип чесності та порядності*: у навчальній та викладацькій діяльності, наукових дослідженнях, практичній роботі, тощо представники спільноти зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

– *Принцип взаємної довіри*: атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в середовищі, сприяє співпраці та вільному

продукуванню нових ідей, позбавляє страху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру спаплюжено, а репутацію підірвано.

- *Принцип компетентності й професіоналізму.* Аспіранти і працівники Інституту зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу "від освіти на все життя - до освіти протягом усього життя".

- *Принцип відповідальності.* Аспіранти і працівники Інституту мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

- *Принцип партнерства і взаємодопомоги.* З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники спільноти орієнтуються на партнерську взаємодію.

- *Принцип взаємоповаги.* Повага в середовищі Інституту має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні (а іноді й протилежні) думки та ідеї.

- *Принцип прозорості.* Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками спільноти Інституту, необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку членів університетського колективу.

2. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ІТМ НАНУ і ДКАУ

2.1 Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на достовірні джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методика і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами наукового ступеня освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань для поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методика досліджень і джерела інформації.

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ІТМ НАНУ і ДКАУ

Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для аспірантів та працівників Інституту є:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) раніше опублікованих власних наукових результатів як нових наукових результатів;

- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- неправомірна вигода – надання (отримання) грошових коштів або іншого майна, переваг, пільг, послуг, нематеріальних активів будь-яких інших благ нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав (з метою отримання переваги в освітньому процесі);

- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4. ГРУПА СПРИЯННЯ АКАДЕМІЧНІЙ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Із метою моніторингу дотримання членами колективу моральних та правових норм цього Кодексу в Інституті створюється Група сприяння академічній доброчесності (далі - Група). Група є дорадчим органом, наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації Інституту щодо накладання певних санкцій.

4.2. Група у своїй роботі керується Законом України "Про вищу освіту", Законом України "Про освіту", іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом Інституту, цим Кодексом та Положенням про Групу сприяння академічній доброчесності, склад якої погоджує Вчена рада та затверджує наказом директор Інституту.

4.3. Член колективу, який став свідком або має обґрунтовані підозри щодо факту порушення цього Кодексу, може повідомити про це Групу. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису,

4.4. Будь-який член спільноти має право звернутися до Групи з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Члени колективу Інституту зобов'язані знати та виконувати Кодекс академічної доброчесності ІТМ НАНУ і ДКАУ. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не звільняє від відповідальності за неетичну поведінку.

5.2. Прийняття принципів і норм Кодексу академічної доброчесності ІТМ НАНУ і ДКАУ засвідчується підписом члена спільноти. Зараховані на перший курс аспіранти Інституту підписують свою згоду з Кодексом академічної доброчесності ІТМ НАНУ і ДКАУ в обов'язковому порядку.

5.3. Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Інституту, за поданням Групи сприяння академічній доброчесності.

5.4. Кодекс академічної доброчесності ІТМ НАНУ і ДКАУ погоджує Вчена рада Інституту та вводить в дію директор наказом.

5.5. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Вченої ради ІТМ НАНУ і ДКАУ, профкому працівників та аспірантів. Зміни та доповнення до Кодексу академічної доброчесності вносяться винятково за рішенням Вченої ради Інституту.